

ності, а і видового складу водно-болотних птахів в районі заказника. Липівський заказник був віднесений до ІВА-територій завдяки концентрації до 400 морських черней (*Aythya marila*) (Гаврилюк, Грищенко, 1999). Однак у ході нинішніх досліджень даний вид був відмічений у 1999 та 2000 рр. у кількості лише до 100 особин. Проте моніторинг підтвердив велике значення заказника як місця осінньої концентрації водно-болотних птахів, а також видів, занесених до Червоної книги України, в першу чергу гоголя (*Bucephala clangula*) та орлана-білохвоста (*Haliaeetus albicilla*). Вперше була відмічена скопа (*Pandion haliaetus*), однак, імовірно цей вид є більш звичайним, оскільки наші дослідження проводяться з кінця вересня, коли міграції даного виду закінчуються. Результати обліків наведені в таблиці. Крім цього, з рідкісних видів, що зустрічаються в заказнику, слід відмітити кулика-сороку (*Haematopus ostralegus*), який тримається на дамбі через водосховище.

В цілому, у порівнянні з 1995–1997 рр., спостерігалася менша чисельність лиски (*Fulica atra*), проте вперше зафіксовані значні скупчення сірих гусей (*Anser anser*), більшою була чисельність чубатої черні (*Aythya fuligula*), лебедя-шипуну (*Cygnus olor*), великого баклана (*Phalacrocorax carbo*).

ЛІТЕРАТУРА

- Гаврилюк М.Н. (1998): До орнітофауни Липівського орнітологічного заказника (Черкаська область). - Мат-ли 3 конф. молодих орнітологів України. Чернівці. 22-26.
- Гаврилюк М., Грищенко В. (1999): Липівський орнітологічний заказник. - ІВА території України: території, важливі для збереження видового різноманіття та кількісного багатства птахів. К.: СофтАРТ. 278-279.

*М.Н. Гаврилюк, вул. Сумгайтська, 51, кв. 207,
18000, м. Черкаси, Україна (Ukraine).*

МІГРАЦІЯ СОКОЛОПОДІБНИХ НА ПОДІЛЛІ ВОСЕНИ 2002 р.

В.О. Новак

Migration of Falconiformes in Podolia in autumn of 2002. - V.O. Novak. - Avifauna of Ukraine. 2. 2002. - Data were collected in Letychiv district of Khmelnitsky region. [Ukrainian].

Key words: Khmelnitsky region, birds of prey, migration.

Address: V.O. Novak, Goloskiv, Letychiv district, 31535 Khmelnitsky region, Ukraine.

Осінь 2002 р. видалася на Поділлі досить прохолодною і дощовою. Кількість дощових днів у вересні – жовтні значно перевищувала кількість

погожих. Такі дні (по 1–4) траплялись зрідка між дощовими. Саме їх хижі птахи використовували для міграції на південь (табл.). За 4 місяці спостережень (серпень – листопад) відмічено 13 видів.

Спостереження проводилися в околицях с. Голосків Летичівського району Хмельницької області майже щодня зранку і дещо рідше в середині дня чи під вечір. В окремі дні спостереження тривало від 4 до 8 годин (дані за ці дні у таблиці), а в інші дні – по 1–2 години. Пік міграції в цілому припав на кінець вересня, хоча для окремих видів він зміщувався на інший період.

Шуліка чорний (*Milvus migrans*). Відмічено лише 2 поодинокі особини у середині вересня. Птахи летіли на висоті близько 50 м у південному напрямку. Остання зустріч – 22.09.

Лунь польовий (*Circus cyaneus*). Відмічено 10 особин. Усі птахи летіли поодинокі (переважно самки), крім однієї зустрічі, коли одночасно летіла пара. Напрямок польоту південний і південно-західний. Остання зустріч – 22.11.

Лунь очеретяний (*C. aeruginosus*). Відмічено 41 особину. Міграція розпочалася в середині серпня. Пік міграції припав на 17.09, коли пролетіло 39 % від усіх відмічених лунів за сезон. Остання зустріч – 3.10.

Яструб малий (*Accipiter nisus*). Всього відмічено 61 особину. Летіли переважно поодинокі, рідше по 2–4 птахи одночасно. Міграція розпочалась в першій декаді серпня. Пік міграції припав на 29.09, коли пролетіло 33 % від усіх відмічених яструбів за сезон. Остання зустріч мігруючих птахів – 17.11.

Зимняк (*Buteo lagopus*). Перші особини на зимівлю прилетіли в першій декаді листопада. Вираженої міграції не спостерігалось.

Канюк (*B. buteo*). Всього відмічено 396 особин. Перші мігруючі птахи спостерігалися з середини серпня. Пік міграції припав на 28–29.09, коли пролетіло 53 % від усіх відмічених канюків за сезон. Птахи летіли поодинокі, а також групами до 16 особин. Мігруючі птахи перестали спостерігатись з першої декади листопада.

Змієїд (*Circaetus gallicus*). Всього відмічено 10 особин. Пік міграції припав на 29.09, коли пролетіло 40 % від усіх відмічених змієїдів за сезон. Птахи летіли по 1–2 особини у південному напрямку на висоті 40–200 м. Остання зустріч – 6.10.

Орел-карлик (*Hieraetus pennatus*). Відмічено лише 1 особину 17.09, яка летіла у південному напрямку на висоті 30–40 м.

Підорлик малий (*Aquila pomarina*). Всього відмічено 100 особин. Пік міграції припав на 28.09, коли пролетіло 94 % від усіх відмічених підорликів за сезон. Птахи летіли групами по 1–7 особин, але одна група нараховувала 52 особини (підорлики одночасно набирали висоту, кружляючи край села над полем). Остання зустріч – 29.09.

Балабан (*Falco cherrug*). Спостерігалась 1 особина 17.09, яка на висоті 15–20 м пролетіла у південно-східному напрямку. Деякий час балабана атакував підсоколик великий.

Кількість мігруючих птахів в окремі дні
Number of migrating birds in separate days

Вид Species	17.09	28.09	29.09	3.10	6.10	30.10	Всього Total
<i>Buteo buteo</i>	10	104	106	22	14	34	300
<i>Aquila pomarina</i>	2	94	2				98
<i>Accipiter nisus</i>	5	8	20	7	1	1	42
<i>Milvus migrans</i>	1						1
<i>Hieraaetus pennatus</i>	1						1
<i>Circus aeruginosus</i>	16	1	2	1			20
<i>C. cyaneus</i>		1	1				2
<i>Falco cherrug</i>	1						1
<i>F. subbuteo</i>	1	1	1		1		4
<i>F. tinnunculus</i>		2	2		1		5
<i>Circaetus gallicus</i>		3	4		2		9

Підсоколик великий (*F. subbuteo*). Всього відмічено 13 особин. Птахи летіли завжди поодиноці, попутно полюючи на ластівок чи інших горобиних. Пік міграції не виражений. Остання зустріч – 6.10.

Боривітер звичайний (*F. tinnunculus*). Всього відмічено 13 особин. Міграція розпочалась у середині серпня. Пік міграції припав на 26.08, коли пролетіло 46 % від усіх відмічених боривітрів за сезон. Птахи переважно летіли по 1–2 особини (один раз – 3). Остання зустріч – 6.10.

*В.О. Новак, с. Голосків, Летишівський р-н,
Хмельницька обл., 31535, Україна (Ukraine).*

ПРО ЗИМІВЛЮ ОКРЕМИХ ВИДІВ ПТАХІВ У ЧЕРНІВЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ

І.В. Скільський, В.В. Бучко

About wintering some bird species in Chernivtsi region. - I.V. Skilsky, V.V. Buchko. - **Avifauna of Ukraine. 2. 2002.** - Data about 13 species collected in 1996–2002 are presented. [Ukrainian].

Key words: Chernivtsi region, fauna, wintering.

Address: I.V. Skilsky, P.O. Box 532, 58001 Chernivtsi, Ukraine.